
E. S. Dietrichs og medarbeidere svarer

KOMMENTAR

ERIK SVEBERG DIETRICH S

erik.sveberg.dietrichs@diakonsyk.no

Erik Sveberg Dietrichs er overlege ved Senter for psykofarmakologi, Diakonhjemmet sykehus, samt førsteamanuensis og forskningsgruppeleder ved UiT Norges arktiske universitet.

TORE HASLEMO

MARIANNE KRISTIANSEN KRINGEN

ESPEN MOLDEN

VIGDIS SOLHAUG

Ingen av forfatterne har oppgitt noen interessekonflikter.

Vi vil takke Morten Svendsen Næss for en relevant kommentar til vår artikkel «Genotyping av pasienter behandlet med selektive serotonin-reopptakshemmere» (1). Som Næss påpeker er ikke vår artikkel ment som en støtte til teorien om at depresjon skyldes mindre serotoninaktivitet eller senkede nivåer av serotonin, men å beskrive hvordan ulike genotyper av CYP2D6, CYP2C19 og serotonintransportøren (SLC6A4) kan påvirke responsen ved SSRI-behandling. At genvarianter i CYP2D6 og CYP2C19 har godt dokumentert betydning for utfall av SSRI-behandling er det bred enighet om. I denne sammenhengen er det imidlertid på sin plass å presisere at den hittil største meta-analysen som har undersøkt korrelasjon mellom SLC6A4 promotergenotype og klinisk respons av SSRI-behandling, viser en signifikant sammenheng mellom disse variablene, og da spesielt innen europeisk befolkning (2).

Det regulerende området av SLC6A4-genet (5-HTTLPR) kan foreligge i en kort (S) eller lang (L) variant, noe som har betydning for mengden serotonintransportør som blir uttrykt. Personer som er homozygote for S-allelet (S/S) har nedsatt mengde serotonintransportører i hjernen, noe som er forenlig

med redusert effektpotensial/klinisk respons av behandlingen og dermed støtte for at genotyping av 5-HTTLPR til en viss grad kan predikere behandlingsutfall. Et analysesvar som viser S/S-genotypen, utelukker likevel ikke effekt av alle SSRI-preparater og må aldri overstyre klinisk vurdering av behandlingsrespons (1). Derfor anbefaler vi at SLC6A4-genotyping primært benyttes for å utrede sviktende klinisk effekt under pågående SSRI-behandling.

Det er i overkant av 180 000 pasienter i Norge som bruker SSRI-preparater. Vår artikkel tar ikke for seg hvorvidt dette er et høyt tall, eller det patofysiologiske grunnlaget for behandlingen. Artikkelen formål er snarere å belyse sammenhengen mellom fenotyper av CYP2C19, CYP2D6 og SLC6A4 og risiko for terapivikt og konsentrasjonsavhengige bivirkninger ved SSRI-behandling hos den enkelte pasient.

REFERENCES

1. Solhaug V, Haslemo T, Kringen MK et al. Genotyping av pasienter behandlet med selektive serotoninreopptakshemmere. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.22.0017. [PubMed][CrossRef]
2. Stein K, Maruf AA, Müller DJ et al. Serotonin Transporter Genetic Variation and Antidepressant Response and Tolerability: A Systematic Review and Meta-Analysis. J Pers Med 2021; 11: 1334. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 7. november 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0665
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.